

На основу члана 2. Закона о Судској полицији Брчко Дистрикта БиХ («Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ», број 42/04), Правосудна комисија Брчко Дистрикта БиХ, на сједници одржаној 24.01.2005.године донијела је и усвојила

ПРАВИЛА О СУДСКОЈ ПОЛИЦИЈИ БРЧКО ДИСТРИКТА БИХ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилима утврђује се начин вршења послова и поступања Судске полиције у обављању послова и примјени овлаштења прописаних Законом о Судској полицији.

Члан 2.

Послови Судске полиције у смислу Закона о Судској полицији обухватају:

- осигурање и прибављање потребних информација,
- заштиту и личну сигурност судија и других радника суда,
- заштиту судских зграда,
- одржавање реда у судници,
- извршење судских наредби за принудно довођење оптужених особа и свједока,
- спровођење осуђених особа у орган за извршење санкција,
- извршавање налога суда којим се осигурава успјешност вођења одговарајућег судског поступка,
- помоћ Јавном тужиоцу на његов захтјев према склопљеном споразуму и
- обављање и других послова одређених Законом о Судској полицији.

Члан 3.

Налогe за вршење послова наведених у претходном члану даје вијеће, односно председник вијећа или судија појединац, који поступају у судском предмету, сагласно одредбама Закона по коме поступају.

Послове изван оквира поступања у судском предмету, као и послове у оквиру помоћи Јавном тужилаштву и Канцеларији за правну помоћ, судски полицајци врше по налогу председника Правосудне комисије.

Судски полицајци су дужни поступати, сходно овим Правилима и када, по налогу суда, пружају помоћ службеним особама суда у извршном поступку.

Члан 4.

Приликом вршења послова за која су овлаштени одредбама ових Правила судски полицајци дужни су да носе прописану униформу, те другу опрему и наоружање у складу са прописима.

Члан 5.

У вршењу својих послова судски полицајци дужни су да штите и чувају живот људи и достојанство човјека и могу употријебити само она средства принуде која су предвиђена законом, а према особама са којим долазе у додир у вршењу службених послова дужни су поступати обазриво водећи рачуна да не нашкоде части и угледу тих особа.

Члан 6.

Судски полицајци у вршењу својих послова дужни су особи којој се обраћају на њен изричит захтјев, показати службену легитимацију, тако што легитимацију држи у руци, а своје презиме и име саопштавају усмено.

Члан 7.

Судски полицајци послове из своје надлежност могу предузимати на подручју цијеле територије БиХ, ако постоји опасност одлагања, с тим да о томе претходно обавијесте командира Судске полиције на чијем подручју је радња извршена.

Члан 8.

У вршењу послова из своје надлежности судска полиција Дистрикта са полицијом ентитета сарађује тако да међусобно пружају помоћ у предузимању појединих радњи и овлаштења.

Члан 9.

Евентуална сарадња са одговарајућим органима у иностранству, по одређеним питањима, остварује се преко Министарства правде Босне и Херцеговине.

II - ВРШЕЊЕ ПОСЛОВА И ОВЛАШТЕЊА**Члан 10.**

Командир Судске полиције, уз сагласност предсједника Правосудне комисије, организује рад Судске полиције и одговара за правовремено и законито извршење послова предвиђеним законом и овим Правилима.

Члан 11.

Судски полицајац дужан је у вршењу послова да:

- a) познаје правила о начину вршењу послова, законске и друге прописе на основу којих врши службу,
- b) на вријеме прима дужност и службу врши непрекидно до смјене, а предузима послове и радње заштите и када није на служби,

- c) при вршењу дужности примјењује средства, мјере и методе рада у складу са прописаним овлашћењима и сагласно наређењу претпостављеног старјешине,
- d) својим понашањем у служби и ван службе чува свој углед, углед судске полиције и суда, што се односи како на понашање тако и на уредан изглед (одјећа, бријање, шишање).

Довођење

Члан 12.

Довођење се врши на основу:

- 1) наредбе суда за довођење окривљеног, односно оптуженог,
- 2) наредбе суда за довођење свједока,
- 3) наредбе суда за довођење (спровођење) осуђене особе у орган за извршење санкција.

Судски полицајац предаје писмену наредбу о довођењу и позива особу на коју се налог односи да с њиме пође, а ако одбије, довешће је принудно.

Члан 13.

Особа која приликом довођења покушава бјекство или напада на судског полицајца везат ће се лисицама.

Ради извршења принудног довођења судски полицајац може употрејибити и друга средства принуде у складу са овим законом.

Довођење у смислу става 1. тачка 1. и 3. члана 11. ових Правила по правилу врше два судска полицајца, превозним средством.

Члан 14.

Војне особе доводе овлашћене војне особе а судска полиција у случајевима из члана 12. става 1. тачка 1. и 3. Правила, само ако то благовремено не могу извршити војне особе.

Члан 15.

Судски полицајац неће довести особу чије је кретање знатно отежано због болести, изнемоглости или трудноће, као ни особу чије би се здравствено стање довођењем погоршало али је о томе путем непосредног старјешине дужан одмах обавијестити суд који је издао наредбу за довођење.

Неће се доводити особа за коју се утврди да ужива имунитет.

Спровођење

Члан 16.

Спровођење осуђених особа у орган за извршење санкција врши се, по правилу, превозним средством, а ако се спровођење врши јавним превозом особа која се спроводи по могућности треба да буде одвојена од осталих путника.

У случају да треба спроводити очигледно болесне и изнемогле особе, као и трудне жене, обавијестит ће установу која је издала наредбу за њихово спровођење, која ће одлучити о потреби спровођења у односу на те околности.

Члан 17.

Судски полицајац ће везати особу коју спроводи у случајевима:

- 1) да је осуђена на казну затвора од 5 година или тежу,
- 2) ако постоји сумња да ће покушати бјекство, без обзира на врсту и висину казне.

Члан 18.

О предаји особе и његових ствари издаје се потврда, коју судски полицајац прилаже уз извјештај командира одјељења судске полиције.

Претресање стана, других просторија и особа

Члан 19.

Судски полицајци врше претресање стана и других просторија на основу писмене наредбе суда.

Прије претресања позваће се особа означена у наредби да добровољно преда особу, односно предмете који се траже, с тим да се претресање може опет предузети ако се основано може претпоставити да није предато све што је тражено.

Ако се у стану не нађе особа означена у наредби, наредба ће се уручити неком од одраслих укућана, заступнику тужене особе или комшији, а ако таквих нема, претресање ће се одложити ако не постоји опасност од одлагања.

Претресању се може приступити и без претходне предаје наредбе као и без претходног позива за предају лица или ствари, ако је потребно да се претресање изврши одмах или изненада, ако се врши у јавним просторијама, возилима или сличним објектима, или ако је примјетан оружани отпор.

Члан 20.

Претресањем се траже особе и предмети.

Претресање се по правилу врши дању, а ноћу, ако је започето дању а није завршено.

Претресање се врши обазриво тако да се не ремети кућни мир.

Држалац стана или других просторија позива се да присуствује претресању, а ако је одсутан, позват ће се његов заступник или неко од одраслих укућана или комшија.

Члан 21.

Ако се претресањем траже особе судски полицајац може легитимисати све затечене особе у стану или другим просторијама ко и особе које се у то вријеме нађу у стану или другим просторијама.

Закључане просторије, намјештај или друге ствари отвориће се принудно само ако њихов држалац није присутан или неће да их отвори добровољно.

Члан 22.

Судски полицајац може без наредбе ући у туђи стан или друге просторије у слиједећим случајевима:

- 1) ако се у стану или другој просторији налази особа које се по писменом налогу има принудно довести,
- 2) ако се у стану или другој просторији налази побјегла осуђена особа или се ту склонила.

Под другом просторијом у смислу овог члана сматра се сваки затворени простор уз стан.

У случају из става 1. овог члана неће се састављати записник него ће се држатељу стана или просторије издати потврда у којој ће се назначити разлог и вријеме улажења у стан или другу просторију.

Члан 23.

Претресању стана и других просторија присуствују два пунољетна грађанина као свједоци, који ће се упознати са њиховом дужношћу праћења претресања и тачности уношења података у записник.

О претресању се саставља записник који потписује особа код које се претрес вршио и свједоци. Потписници ће се поучити да на записник имају право ставити примједбе.

Претресање се може извршит и без присуства свједока ако није могуће да се одмах обезбједи њихово присуство, а постоји опасност од одлагања.

Разлози за претресање без присуства свједока морају се назначити у записнику.

Члан 24.

Претресање стана и других просторија врше најмање два судска полицајца, а изузетно један ако се претресање не може одложити до доласка другог и ако не постоји опасност од отпора и напада.

Члан 25.

Претресање особа врше на основу писменог налога суда судски полицајци истог пола, а истог пола морају бити и особе које присуствују претресању.

Члан 26.

Одредбе о претресању стана и других просторија сходно се примјењују и код претресања особа.

Одузимање предмета**Члан 27.**

Судски полицајац може привремено одузети предмете од особе која их држи на основу писмене наредбе суда.

Уколико та особа одбије да предмете преда одузимање ће се извршити принудно.

За одузете предмете издаће се потврда у којој ће се навести гдје су предмети пронађени, описаће се, а по потреби и на други начин ће се осигурати утврђивање њихове истовјетности.

Одузети предмети се предају суду уз потврду.

Одржавање реда у судници**Члан 28.**

Судски полицајци одржавају ред у судници и по одлуци суда из засједања могу уклонити све особе које ометају рад суда.

Сигурност судија и других радника**Члан 29.**

Судска полиција дужна је да предузима потребне мјере за сигурност судија и других радника суда у вршењу њихове службе и у том смислу има право на предузимање оних мјера принуде према трећим особама које су предвиђене Законом и овим Правилима.

Сигурност судске полиције**Члан 30.**

Судска полиција у оквиру својих права и обавеза предузима потребне мјере за заштиту и сигурност судске зграде што подразумијева праћење стања уласка, кретања и изласка из зграде, контрола рада чувара, посебно у току ноћи, те предузимање и других потребних мјера за сигурност судске зграде, посебно у односу на могућност избијања пожара или експлозије.

Употреба тјелесе снаге и гумене палице

Члан 31.

Судски полицајац може да употреби тјелесну снагу и гумену палицу ради спречавања тјелесног напада на судије, раднике суда, и друге особе које штите, као и у случају бијега свједока, окривљеног и осуђеног или проузроковања материјалне штете нападом на наведене личности, судску зграду над којом врши надзор.

Тјелесна снага може се употребити ради савлађивања отпора особе према којој се извршава налог суда.

Под употребом тјелесне снаге и гумене палице у смислу претходног става сматра се ударац палицом, захват и друге вјештине одбране или напада којим се принуђава на послушност особе која ремети ред.

Судски полицајац дужан је да престане са употребом тјелесне снаге чим престане непосредан напад или отпор особе против које је употребљена физичка снага или гумена палица.

Као отпор у смислу става 2. овог члана сматра се свако супротстављање законитом наређењу судског полицајца.

Члан 32.

Гумена палица не смије се употребити према малољетницима испод 14 година живота, очигледно болесним, старим и изнемоглим особама, тешким инвалидима и женама чија је трудноћа видљива, изузев да те особе непосредно угрожавају живот судског полицајца или живот друге особе, односно непосредни напад на судску зграду.

Судски полицајац који је употребио тјелесну снагу или гумену палицу, дужан је да најкасније у року од 24 сата поднесе извјештај командиру Судске полиције о разлозима и интензитету употребе тих средстава, који ће о томе саставити забиљешку на поднијетом извјештају.

Употреба ватреног оружја

Члан 33.

У случају да судски полицајац употребом средстава принуде предвиђених у члану 31. и 32. ових Правила не може осигурати заштиту, односно обављање послова може употребити ватрено оружје само ако другачије не може:

- 1) одбити непосредни напад којим се угрожава његов живот, живот судија и других радника суда, и других особа које је дужан штитити,
- 2) да спријечи бијег окривљеника или осуђеног кога осигурава, приводи или спроводи, ако посебне околности оправдавају бојазан да ће та особа употребити ватрено оружје против друге особе или ако на то указује начин извршења посљедице или друге околности кривичног дјела које је та особа учинила,
- 3) да се одбије напад на судску зграду.

Прије употребе ватреног оружја судски полицајац је обавезан чувати живот других људи, а о употреби ватреног оружја обавезан је одмах писменим путем извијестити командира Судске полиције.

Члан 34.

Судски полицајац када обавља послове у саставу групе може употрејибити ватрено оружје само по наређењу руководиоца групе.

Наређење за употребу оружја руководиоца групе може издати само у случајевима и под условом предвиђеним у члану 33. овог Правила.

Члан 35.

Употреба ватреног оружја у смислу члана 33. став 1. тачка 1. ових правила подразумијева ситуацију када је живот једне или више особа у непосредној опасности од других особа, с циљем да се одбије или спријечи започети протуправни напад.

Под непосредном опасношћу за живот подразумијева се физички напад или напад таквим средством (оружје или опасно оруђе) да се нападнути обзиром на физичку снагу нападача, број нападача и средства на други начин нису могли одбранити.

Чим опасност престане ватрено оружје се не смије употрејибити.

У случајевима из члана 33 става 1 тачка 2 овог Правила, ватрено ружје се може употрејибити ако је то у налогу суда изричито наведено, о чему се унапријед обавјештава особа која се приводи, осигурава или спроводи.

Члан 36.

У случају из члана 33 става 1 тачка 3 ових правила ватрено оружје може се употрејибити према особи која напада на зграду, ако је напад непосредан и ако је почео, а у тренутку употребе ватреног оружја још траје.

Члан 37.

У случају бјекства (члан 33. став 1 тачка 2 Правила) судски полицајац ће покушати да ухвати бјегунца уз истовремени позив «Стој, пуцат ћу». Ако особа не стане судски полицајац ће поновити позив, па ако бјегунац ни на поновни позив не стане, а не постоји други начин за лишење слободе, судски полицајац ће употрејибити ватрено оружје.

Ноћу, у густој магли, на непрегледном терену или у шуми, као и када особа бјежи према шуми или према објектима гдје може да се сакрије, ватрено оружје може се употрејибити и послије првог позива да стане.

У случају да се бјегунац креће према другим особама, судски полицајац не смије пуцати ако постоји опасност да би неке од тих особа могао озлиједити.

Члан 38.

Судски полицајац је дужан:

- да правилно рукује и употребљава средства наоружања и опреме која су му дата на службену употребу,

- да похађа предавања која се организују ради стручног образовања или усавршавања,
- да учествује у вјежбама за одржавање тјелесне спремности и обрачунавања у борилачким вјештинама,
- да учествује у вјежбама гађања из ватреног оружја.

III ПРУЖАЊЕ ПОМОЋИ ТУЖИЛАШТВУ И КАНЦЕЛАРИЈИ ЗА ПРАВНУ ПОМОЋ

Члан 39.

Судска полиција помаже и Јавном тужилаштву и Канцеларији за правну помоћ, с тим да се претходно склопи посебан споразум о овој помоћи.

Члан 40.

Видови помоћи Јавном тужилаштву и Канцеларији за правну помоћ зависе од споразума из члана 39 ових Правила који се заснива на одредбама члана 6. и 10. Закона о судској полицији Брчко Дистрикта БиХ.

СЛУЖБЕНА ТАЈНА

Члан 41.

Судски полицајци обавезни су чувати службену тајну.

Службеном тајном сматрају се подаци и исправе до којих је судски полицајац дошао у обављању послова и који су законом или прописом на основу Закона предвиђени као службена тајна, као и они подаци и исправе до којих је судски полицајац дошао у обављању својих послова, а њиховим саопштењем или одавањем неовлаштеној особи би се могло осујетити или отежати обављање послова судске полиције или оправдан интерес грађанина или правне особе.

Члан 42.

У смислу члана 41. ових Правила, тајном се сматрају и:

1. оне чињенице и подаци из истраге за које су саслушана присутна особа упозорена, уношењем у записник, обавези чувања тајне,
2. чињенице и подаци са главне расправе када је искључење јавности, због службене, војне, државне, професионалне, пословне тајне, те различите интересе малолјетника или других посебних интереса Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 43.

Подаци и исправе посебно означене као војна или службена тајна уводе се у посебну књигу «Су», «Пов» и држе се одвојено у посебним омотима.

Уз сваки омот води се попис аката који се налазе у омоту.

За упис, сређивање и чување ових аката одговоран је командир Судске полиције.

Члан 44.

Обавеза чувања службене тајне траје и након престанка рада у Судској полицији.

Члан 45.

Предсједник Правосудне комисије може судског полицајца ослободити обавезе чувања службене тајне ако у појединим случајевима за то постоје оправдани разлози.

Члан 46.

Ова Правила о Судској полицији ступају на снагу 24.01.2005.године и бит ће објављена у «Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ.»

**ПРЕДСЈЕДНИК
ПРАВОСУДНЕ КОМИСИЈЕ**

НАДА МАЈИНОВИЋ